

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	081 Право
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Правознавство»
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Лідія КУПЧЕНЯ, кандидат юридичних наук, доцент кафедри підприємництва і права; Контакти: каб. 482 (навчальний корпус №4) e-mail: : lidia.kupchenia@pdau.edu.ua Сторінка викладача: : http://surl.li/ivjyvk

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Теорія держави і права, Конституційне право, Основи римського приватного права, Юридична деонтологія
Компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ФК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. ФК 5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. ФК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
Програмні результати навчання	РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатність до абстрактного мислення, пошук та аналіз інформації, спілкування з представниками інших професійних груп, робота в науковому контексті, долучення до професійній діяльності тощо. Формуванню навичок soft skills в межах освітньої компоненти сприяють сучасні методи й прийоми навчання, де ведеться робота в команді, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, вміння управляти конфліктами, діяти соціально відповідально та свідомо, самоорганізації, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, формування умінь організаторської діяльності. Соціальні навички формуються також і під час проведення студентських наукових конференцій, участі у засіданнях гуртків, круглих столах, громадських заходах тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

сформувати у здобувачів вищої освіти знання про базові інститути державного (конституційного) права зарубіжних країн і основних умінь по практичному застосуванню державного (конституційного) законодавства зарубіжних країн

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Предмет, джерела і система державного (конституційного) права зарубіжних країн.
Тема 2. Конституції зарубіжних країн.
Тема 3. Конституційно-правовий статус особи у зарубіжних країнах.
Тема 4. Форми держави у зарубіжних країнах.
Тема 5. Парламент, глава держави і уряд у зарубіжних країнах.
Тема 6. Основи державного (конституційного) права Сполучених Штатів Америки.
Тема 7. Основи державного (конституційного) права Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії.
Тема 8. Основи державного (конституційного) права Французької Республіки.
Тема 9. Основи державного (конституційного) права Федеративної Республіки Німеччина і Італійської Республіки.
Тема 10. Основи державного (конституційного) права Грузії.
Тема 11. Основи державного (конституційного) права Японії.
Тема 12. Основи державного (конституційного) права Китайської Народної Республіки.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи (лекція, бесіда); наочні методи (моделювання професійних ситуацій, презентації, ілюстрування); практичні методи (виконання ситуаційних завдань, аналіз наукових джерел та судової практики, конспектування), методи самостійної роботи (виконання вдома завдань самостійної роботи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації), інтерактивні методи (кейс-метод; дискусії, диспути, мозковий штурм, інтерактивної взаємодії, тренінгові заняття, командні конкурси і змагання)

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.
---	--

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо виконання термінів та перекладання	Дедлайни та перекладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної
--	---

	дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу директорату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо відвідування занять	Навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні :

1. Конституція України : Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80.#Text>.
2. Цивільний кодекс України, прийнятий 16 січня 2004 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.
3. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-3. *Відомості Верховної Ради*. 94, № 28. ст.232.
4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 червня 2016 року № 1402 VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. ст. 545.

Основні :

1. Антонович Мирослава. Міжнародне публічне право: підруч. для студ. закладів вищої освіти. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 516 с.
2. Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум / В. О. Бажанов, О. О. Білик-Ромашенко, Т. В. Боднар, Е. М. Грамацький, І. А. Діковська, А. О. Кодинець, О. В. Кохановська, Р. А. Майданик, Л. В. Панова, Ю. Д. Притика, Л. І. Радченко, В. В.Цюра / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І. А. Діковська. Київ: Юрінком Інтер, 2024.368 с.
3. Державне (конституційне) право зарубіжних країн: посіб. для підготов. до іспитів / К. О. Закоморна. Х. : Право, 2013. 224 с.
4. Конституції зарубіжних країн: навч. посіб./ авт.-упоряд. В.О. Серьогін, Ю.М. Коломієць, О.В. Марцеляк; за заг. ред. В.О. Серьогіна. Х.: ФІНН, 2009. 664с.
5. Том Бінгем. Правовладдя / за заг. ред Сергія Головатого; переклад з англ В. Кастеллі та Д, Шкрьоби; передмова до українського видання Сергія Головатого. Київ. 2024. 256с
6. Юридична деонтологія [текст] : навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: "Центр учбової літератури", 2022. - 158 с.

Допоміжні:

7. Купчення Л.І. Концепція сталого розвитку в системі міжнародного права охорони довкілля. *ScienceRise*. URL: http://journals.uran.ua/sr_law/issue/view/15563
8. Купчення Л.І. Перспективи сільськогосподарської діяльності вітчизняних товаровиробників в умовах євроінтеграції. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, Полтава, 2022. С. 92-94
9. Купчення Л.І. Актуальні питання правового забезпечення міжнародних відносин. *Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах* : міжнародна науково-практична інтернет-конференція, м. Дніпро, 21 квітня 2022 р. С. 210-213
10. Купчення Л.І. Особливості адаптації аграрного законодавства України до права ЄС. *Адаптація правової системи України до права ЄС: теоретичні та практичні аспекти*: матеріали науково-практичної конференції, 17.11.2021, м. Полтава, С. 41-44. URL : <http://pli.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Zbirnyk-%D0%9F%D0%AE2021%D0%941.pdf>
11. Купчення Л.І. Актуальні питання сільськогосподарської діяльності в контексті права СОТ. *Актуальні проблеми земельного, аграрного, екологічного та природоресурсного права* : матеріали науково-практичної конференції», 10.12.2021, м. Харків, С. 162-164.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від «03» вересня 2024 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання

	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання реферату / презентація	
Тема 1. Предмет, джерела і система державного (конституційного) права зарубіжних країн.	1		2	20	3
Тема 2. Конституції зарубіжних країн.	1	4	2		7
Тема 3. Конституційно-правовий статус особи у зарубіжних країнах.	1		2		3
Тема 4. Форми держави у зарубіжних країнах.		4	2		6
Тема 5. Парламент, глава держави і уряд у зарубіжних країнах.		4	2		6
Тема 6. Основи державного (конституційного) права Сполучених Штатів Америки.	1		2		3
Тема 7. Основи державного (конституційного) права Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії.	1	4	2		7
Тема 8. Основи державного (конституційного) права Французької Республіки.	1	4	2		7
Тема 9. Основи державного (конституційного) права Федеративної Республіки Німеччина і Італійської Республіки.	1		2		3
Тема 10. Основи державного (конституційного) права Грузії.			2		2
Тема 11. Основи державного (конституційного) права Японії.	1	4	2		7
Тема 12. Основи державного (конституційного) права Китайської Народної Республіки		4	2		6
<i>Написання реферату / презентація</i>					20
<i>Екзамен</i>					20
Разом	8	28	24	20	100

для студентів заочної форми навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів				Разом по темі
	вищої освіти				
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання контрольної роботи	
Тема 1. Предмет, джерела і система державного (конституційного) права зарубіжних країн.	2	4	2	30	8
Тема 2. Конституції зарубіжних країн.	2	4	2		8
Тема 3. Конституційно-правовий статус особи у зарубіжних країнах.			2		2
Тема 4. Форми держави у зарубіжних країнах.			2		2
Тема 5. Парламент, глава держави і уряд у зарубіжних країнах.			2		2
Тема 6. Основи державного (конституційного) права Сполучених Штатів Америки.		4	2		6
Тема 7. Основи державного (конституційного) права Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії.	2		2		4
Тема 8. Основи державного (конституційного) права Французької Республіки.			2		2
Тема 9. Основи державного (конституційного) права Федеративної Республіки Німеччина і Італійської Республіки.			2		2
Тема 10. Основи державного (конституційного) права Грузії.			2		2
Тема 11. Основи державного (конституційного) права Японії.		4	2		6
Тема 12. Основи державного (конституційного) права Китайської Народної Республіки		4	2		6
<i>Написання контрольної роботи</i>					30
<i>Екзамен</i>	-	-	-		20
Разом	6	20	24	30	100

1. Опитування: 0-1 балів (для денної форми навчання); 0-2 (для заочної форми навчання).

Шкала та критерії та оцінювання (денна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
РН 3 РН 8 РН 13 РН 20	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	0,9-1
		на середньому рівні	0,74-0,89
		на достатньому рівні	0,6-0,73
		на низькому рівні	0-0,59

Шкала та критерії та оцінювання (заочна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
РН 3 РН 8 РН 13 РН 20	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	1,8-2
		на середньому рівні	1,48-1,7
		на достатньому рівні	1,2-1,47
		на низькому рівні	0-1,18

2. Виконання вправ на практичних заняттях: 0-4 балів.

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
РН 3 РН 8 РН 13 РН 20	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	2,7-4
		на середньому рівні	2,2-2,6
		на достатньому рівні	0,9-2,1
		на низькому рівні	0-1,8

3. Виконання завдань самостійної роботи: денна та заочна форма (0-2 бали).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
РН 3 РН 8 РН 13 РН 20	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	1,8-2
		на середньому рівні	1,48-1,7
		на достатньому рівні	1,2-1,47
		на низькому рівні	0-1,18

4. Написання реферату / презентація: 0-20 балів (денна форма навчання).

Шкала та критерії та оцінювання

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
РН 3 РН 8 РН 13 РН 20	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	18-20
		на середньому рівні	15-17
		на достатньому рівні	12-14
		на низькому рівні	0-11

5. Написання контрольної роботи: 0-30 бали (заочна форма навчання).

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	11-12	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
	13-14	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
	15-16	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
	17-24	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
	25-30	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
Всього	30 балів	

6. Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – екзамен.

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
РН 3 РН 8 РН 13 РН 20	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	на високому рівні	18-20
		на середньому рівні	15-17
		на достатньому рівні	12-14
		на низькому рівні	0-11

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1-2	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
	3-4	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
	5-6	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
	7-8	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
	9-10	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
Всього	20 балів	